

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 8 wiecz., w niedziele od 1—2.

WILNIEŃSKI PRZESYŁKI w Redakcji: Rocznik — 18 mk. 66 fen., półrocznik — 7 mk. 33 fen., kwartalnik — 3 mk. 16 fen., miesięcznik — 1 mk. 33 fen. Z pocztową i odnośnikiem do Rocznika — 18 mk., półrocznik — 7 mk., kwartalnik — 4 mk. 66 fen., miesięcznik — 1 mk. 33 fen. Zmiana adresu — 20 fen.

WILNIEŃSKI PRZESYŁKI: Na 4-4 str. za wiersz drobnego druku — 25 fen., skróty — 10 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-ej nabożeństwa i inne niecierpiące zwłoki świadomości przyjmują drukarnia km. A. Rudzkiego, Królewska (Botaniczna) M 7.

Numer pojedynczy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 9 maja
FRONT ZACHODNI.

Pomiędzy Ypern a Baillencal przez cały dzień trwała ożywiona działalność artylerji. Nasze lokalne ataki, na południu od jeziora Dikkebusch, osiągnęły zupełny skutek. Wojska nadreńskie i badenkie zdobyły silnie ufortyfikowane linie nieprzyjacielskie na wschodnim brzegu strumienia Vyver, na szerokości 2 kilometrów. Zdaje się, że zetknęły się one tu z natarciem angielsko-francuskim i straciły jego siłę. Tylko po obu stronach drogi: Remingheist—Kimmel rozwinęło się całkowicie natarcie nieprzyjacielskie. Zostało ono odparte, również jak i kontrataki, skierowane przeciwko naszej świeżo uzyskanej pozycji. Pochwytiliśmy 675 jeńców, należących 6 do francuskich i 2 angielskich dywizji, które poniosły ciężkie i krwawe straty. Pod Albert miały miejsce natarcia angielskie na południowym brzegu Lys. Pod Burquoil i na południe od Albert pochwytiliśmy jeńców. Przy bezskutecznym natarciu wojsk australijskich nocy wczorajszej na drodze Corbie-Bray, pozostało w naszym ręku 45 jeńców, pomiędzy którymi 4 oficerów.

Na północy od strumienia Luce i na wschodnim brzegu Avre odbywała się wzmógłsza walka ogniowa. Na pozostałych odcinkach frontu w wielu miejscach odbywały się pomysne operacje wywiadowcze.

W ciągu 3 dni ostatnich nieprzyjacieli utracił w walce powietrznej i za pomocą zestrzelenia z ziemi 27 latawców.

Oberleutnant Schleich zestrzelił wczoraj 3 latawce nieprzyjacielskie, osiągając w ten sposób swe 26, 27 i 28 zwycięstwo powietrzne.

W S C H Ó D.

Ukraina.

Na północnym wybrzeżu morza Azowskiego posunęliśmy się aż do ujścia Donu i zajęliśmy Rostow.

Niebawem zaczną się pertraktacje w sprawie ustalenia linii demarkacyjnej.

Kwatera główna 10 maja

Na froncie walk działalność artylerji w ciągu dnia była ożywiona tylko w okolicy Kimmel po obu stronach ruczaju Luce oraz na zachodnim brzegu Avry. Po silnym wzmoczeniu

się ognia na tych odcinkach nastąpiły natarcia nieprzyjacielskie. Podczas odparcia ich oraz w czasie ożywionej działalności wywiadowczej wzięliśmy jeńców.

Wieczorem oraz w nocy ożywiła się kilkakrotnie walka artylerji między Yserą a Oise.

Na pozostałym froncie działalność bojowa ograniczała się do wycieczek wywiadowczych.

Z pozostałych frontów nic nowego.

Starżony general-kwaternistrz
Ludendorff.

BERLIN (10 bm. WTB. Urzędownie). Angielskie siły morskie przedsięwzięły dnia 10 b. m. o g. 3-ej zrana po gwałtownym ostrzeliwaniu ponownie atak na Ostendę w celu zatrasowania portu. Kilka statków nieprzyjacielskich, które zamierzały pod osłoną sztucznej mgły wtargnąć do portu, odparte zostały celnym ogniem naszych baterji wybrzeżnych. Stary krążownik całkiem postrzelony zatonął u wejścia do portu poza drogą, którą wypływają statki. Wjazd do portu jest całkiem swobodny. Na pokładzie rozbitego statku znalezione tylko trupy. Według dotychczasowych wiadomości postrzelono co najmniej dwie nieprzyjacielskie łodzie motorowe i uszkodzono znacznie monitor. Próba zatrasowania portu wobec tego całkowicie się nieudała. Znowu przeciwnik poświęcił bezskutecznie życie ludzkie oraz statki.

Szef Sztabu admiralicji
Marynarki

KOM. URZĘD. AUSTRO-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 9 maja.

Również i w dniu wczorajszym nad Piawą obustronny ogień działowy był ożywionym. Na froncie górskim w wielu miejscach odparte zostały rekonesanse włoskie.

Wiedeń, (10 maja).

Szczegółowych wypadków nie było.

Naczelnik sztabu generalnego.

KOMUNIKAT URZĘDOWY TURECKI.

KONSTANTYNOPOL (4 b. m.)

Front w Palestynie.

Nasze wojska w dzielnym ataku zdobyły silnie odtworzoną pozycję nieprzyjacielską na południo-zachód od Umme Sert (ujście Nadi Abbies) i zdobyły wiele amunicji i zapasów. Na wschód od Jordann odparliśmy patroli nieprzyjacielskie. Wielki obóz pod Jerycho został wczoraj rankiem

skutecznie zaatakowany przez naszych lotników.

Mezopotamja:

W okolicy Kerkuk nieprzyjacieli w dalszym ciągu posunęli się przeciwko oddziałom naszej armji wschodniej. Zkoncentrowaliśmy nasze siły na pozycji głównej, cofnąwszy wysunięte słabe oddziały.

Na pozostałych frontach sytuacja zmianom nie uległa.

KONSTANTYNOPOL (9 bm. WTB.)

Front w Palestynie.

Z obu stron umiarkowany ogień artylerji. Ożywiona działalność nieprzyjacielskich patroli na wschodnim brzegu Jordann. Około Ain Sinja zestrzelony został nieprzyjacielski balon na uwięzi. Lotnicy nasi zaatakowali przy pomocy bomb i karabinów maszynowych z wysokości 300 metrów skutecznie nieprzyjacielski obóz kawalerji w dolinie Jordann.

Na pozostałych frontach nic ważnego.

BERLIN (9 bm. Urzędownie) — Umowy, zawarte na podstawie konferencji berneńskiej pomiędzy delegatami niemieckimi i francuskimi 26 go kwietnia b. r., co do jeńców wojennych i osób cywilnych, zostały zaprobowane przez obydwie rządy. Umowy nabiorą siły prawnej 15 bm. Ich brzmienie zostanie wkrótce ogłoszone.

LONDYN (8 bm. WTB). Renter donosi z Waszyngtonu, że w celu uzupełnienia kontyngentu majowego na podstawie ustawy wojskowej zostało powołanych 233,742 żołnierzy. Ogólna ilość kontyngentu majowego wraza przez to do liczby około 305 000 żołnierzy.

Pozatem osobna odezwa domaga się 6.207 rzemieślników do specjalnych potrzeb armji. Najwyższy trybunał sądowy Stanów Zjednoczonych zdecydował, że żołnierze, wcieleni do szeregów na mocy ustawy wojskowej, mogą być wyłączeni do wszystkich części świata.

WIEDEŃ (8 bm. Nord. d. Allg.) — Ustępstwa terytorjalne Rumunji na rzecz Węgier wynoszą około 5000 kilm. kw., na rzecz Austrii zaś, na południe od Czeruiowiec, około 600 kilm. kw.

Chodzi w tym wypadku o poprawki graniczne ze strategicznego punktu widzenia, jak również o ustanowienie bezpośredniego połączenia pomiędzy Węgrami a Bukowiną.

Na terenach ustalonych niema żadnych większych miast.

BUKARESZT (9 bm. W.T.B.) — Na mocy urzędzenia królewskiego obydwie Izby parlamentu rumuńskiego zostały rozwiązane.

Nowe wybory odbędą się 1—9 czerwca. Parlament ma zebrać się 17 czerwca.

LONDYN (10 bm. Havas)—Wszystkie rumuńskie misje wojskowe, znaj-

dujące się w Anglii, Francji oraz Ameryce Północnej, podług „Morning Post”, odwołane zostały do Jass.

KOWNO (10 bm. K. B.) — Dnia 4-go bm. wręczony został prezydentowi Rady krajowej litewskiej dokument, podpisany przez J. C. M. Cesarza mocą którego niezależne państwo litewskie uznane zostaje przez państwo niemieckie. Wręczenie odbyło się w formie uroczystej przez naczelnika zarządu wojennego Litwy który w przemowie życzył młodemu państwu litewskiemu szczęścia i powodzenia.

Treść dokumentu identyczna jest z odpowiedzią udzieloną przez kanclerza Rzeszy delegacji litewskiej w Berlinie dnia 23 marca r.b.

BERLIN (9 bm. „Voss. Ztg.”) — Sejmik prowincjonalny prowincji Saksonji przeznaczył pół miliona marek tytułem udziału w projektowanym Towarzystwie kolonizacji niemieckiej w prowincjach nadbałtyckich.

ROTTERDAM (8 bm. D. Ttg.) — Jak donosi „Times” ze Sztokholmu, gabinet finlandzki z prezesem Swiahofvudem na czele powrócił z Wezy do Helsingforsu.

Helsingfors ma się stać na nowo siedzibą rządu finlandzkiego.

AMSTERDAM 10 bm. Renter) — General Mahon, dowódca sił zbrojnych w Irlandji potwierdza iż w najbliższym czasie opuści Irlandję.

SOFJA (8 bm. Bułg. ag. tel.) — Czaprasskoff został mianowany posłem bułgarskim w Konstantynopolu.

BERLIN (10 b. m. W. T. B.) — Rząd hiszpański zawiadomił ministrum spraw zewnetrznych iż rząd Guatemali zgodnie z postanowieniem swym z dnia 30 kwietnia r.b. przyłącza się do stanu wojennego jaki panuje pomiędzy Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej a państwem niemieckim.

MADRYT (10 bm. Havas)—Hiszpańska Rada ministrów zgodziła się z projektem dotyczącym państwowości gałęzi przemysłu potrzebnych do obrony krajowej.

ROTTERDAM (9 b. m. Lokal.) — Komunikat rządowy donosi z Londynu, że nowy japoński minister, Goto, wyraził ambasadorowi angielskiemu Tokio, Greene, niezłomną decyzję Japonji wytrwania przy traktacie angielsko-japońskim.

LONDYN (8 b. m. Renter.) — W Izbie lordów była omawiana propaganda nieprzyjacielska i sposoby jej zwalczania.

Lord Curzon oświadczył: Pokój, oparty na porozumieniu, jest w obecnej chwili niemożliwy, ponieważ kraj znajduje się wobec największego kryzysu, jaki kiedykolwiek zdarzył się w jego historii.

Pokój brzeski i pokój z Rumunją nie były zachęcające.

Dopóki duch wojskowy w Niemczech nie osłabnie, Anglija nie może mieć nadziei na osiągnięcie honorowego, trwałego pokoju przy pomocy układów.

Kwestje Wschodu w Reichstagu.

Na posiedzeniu komisji głównej w Reichstagu w dniu 6 bm., po odczytaniu przez podsekretarza stanu, v. d. Busche, podanej już przez nas depeszy posła niemieckiego w Kijowie, bar. v. Munna, przemawiali dr. Haas (postęp. partja lud.), poseł dr. Stresemann (nar.-lib.) i poseł baron v. Camp (fr. niem.), który bronił zarządzeń wojskowych na Ukrainie i krytykował głównie sekretarza stanu, v. Kühlmanna.

Na posiedzeniu komisji głównej w dn. 7 bm. podsekretarz stanu, v. dem Busche, zajął się pokrótce sprawą, peruszoną dnia poprzedniego przez bar. v. Gampa, a mianowicie, czy udzielenie zostało cesarskie uznanie rosyjskiemu przedstawicielowi w Berlinie. Podsekretarz stanu oświadcza, że nie miało to miejsca; pan Jaffe przybył tutaj tylko z dokumentem, opiekującym o wprowadzeniu jego na stanowisko pełnomocionego przedstawiciela (ambasadora) republiki rosyjskiej przy tutejszym rządzie.

Poseł hr. Westarp (kons.) wystąpił przeciwko temu, o ile poseł rosyjski został dopuszczony pod innymi niż dotychczas warunkami, o ileby Rosja miała uwierzytelnić go nie przy cesarzu, ale przy narodzie, stałoby to w przeciwieństwie z naszymi pojęciami, według których jedynie cesarz reprezentuje Rzeszę na polu międzynarodowym, w przeciwieństwie, pozbawionem wszelkiej racji i wszelkiej możliwości.

W dalszym toku obrad w sprawach wschodnich wice-kanclers, von Payer, oświadczył:

W punkcie środkowym narad stało zadanie, ażeby cała nasza polityka na Wschodzie regulowana była w sposób jednolity.

Aby wschodnim państwom kresowym stworzyć uporządkowane warunki pod względem władzy rządowej i zarządu należy powołać nie tylko osobistego komisarsa Rzeszy, lecz specjalny urząd.

Z początku był zamiar albo utworzyć nowy sekretariat stanu, albo też jakiś inny urząd o podobnym znaczeniu prawno-państwowym. Przy bliższym zbadaniu okazało się jednak, że zachodzi poważne wątpliwości co do takiego stworzenia nowego urzędu ogólnopaństwowego. Wobec tego ma być utworzony urząd, który będzie tylko przyłączony do jednego z istniejących urzędów Rzeszy, albo też nawet wcałkowicie.

Hr. Keyserlingk, dotychczasowy komisarz do spraw terytorjów wschodnich, uważał, że ten nowy urząd nie odpowiada znaczeniu jego dotychczasowego stanowiska i dlatego ustąpił.

Narady w sprawie nowej organizacji będą mogły być zakończone już w czasie najbliższym.

W pragnieniu jednolitości naszej wschodniej polityki istnieje zupełna zgodność opinii pomiędzy rządem a członkami obecnej tu komisji.

Celem naszej polityki w stosunku do narodów kresowych, jest być z nimi na przyszłość w pokoju i przyjaźni.

Leży to nie tylko w interesie tych państw kresowych, lecz również w naszym własnym interesie, jeżeli podnieśliśmy na wyższy poziom stosunki kulturalne i gospodarcze w tych państwach. W szczególności oczekujemy dla siebie korzyści pod względem zabezpieczenia naszej agrowizacji, jako też tego wszystkiego, co może być objęte ogólnym mianem ekolonizacji.

Zbliżyć się ku nam tych państw ma i nawet musi dać zabezpieczenie wojskowe naszych granic w stosunku do Rosji; z zabezpieczenia tego zrezygnować nie możemy.

Posatem aresztą gra dużą rolę również nasza sympatja narodowa do Niemców na tych obszarach, które od wieków prowadzą ciężką walkę o swą niemieckość, którą też do dzisiaj dnia zdołały zachować.

Dotyczy to mianowicie ludności nadbałtyckiej. Również i pewne u-

ciucia humanitarne odegrały rolę w polityce naszej w stosunku do tych narodów, które nawet i po odłączeniu się ich od Rosji zostały jeszcze wciągnięte w wir powiększającej się nieporządków.

Również i w sprawie owej drogi, którą kroczyć mamy w celu ujednostajnienia naszej polityki na wschodzie, panuje zupełna zgoda pomiędzy nami a Reichstagem jest to droga porozumienia z temi państwami, nie zaś droga przemocy.

Stan rzeczy w poszczególnych państwach jest wszelako tak rozmaity, iż niemożliwym jest jednolite traktowanie ich wszystkich.

Traktowanie państw musi być rozmaite w zależności od ich rozmiarów, od ich znaczenia gospodarczego i politycznego, od ich położenia geograficznego, a mianowicie od tego, czy możliwe jest bezpośrednie z nimi połączenie. Należy też uwzględnić historyczny rozwój każdego z tych państw, oraz i tę konieczność, jak dalece w każdym z nich istnieje już władza państwowa.

Przedewszystkiem Finlandja. Zarzucono nam, że wnieśliśmy się do spraw Finlandji, powodowani pragnieniem odegrania na polowie kuli ziemskiej roli policjanta i stróża porządku. Cieszymy się, że nasze wnieśliśmy się zapewne Finlandji jej niepodległość i wolność, ale właściwą myślą zasadniczą naszej interwencji była chęć stworzenia ostatecznego stanu pokojowego na północy, zarówno pod względem wojskowym, jak politycznym.

Niestety, do owej chwili nie było tam takiego pokoju, gdyż pomimo uznania niepodległego rządu fińskiego rosyjskie rewolucyjno-anarchistyczne komitety żandarmerskie i marynarskie w Finlandji uprawiały w dalszym ciągu swą samowolną gospodarkę. Z Rosji posyłano broń, amunicję i żołnierzy do Finlandji w celu oparcia, znajdujących się tam rosyjskich oddziałów wojskowych. Sejm fiński i fiński senat niejednokrotnie zwracały się do rządu rosyjskiego z prośbą o wycofanie wojsk rosyjskich z niepodległej Finlandji, a przynajmniej o zaprzestanie gwałtów. Nic to wszystko nie pomogło. Wreszcie, wypowiedział wojnę Finlandji nawet przewodniczący rosyjskiego komitetu okręgowego. To wypowiedzianie wojny bynajmniej nie stało tylko na papierze, bo i skądże by się wzięły te wszystkie armaty, karabiny maszynowe, pociągi pancerne i opancerzone samochody, a także te olbrzymie zapasy broni i amunicji, zdobyte w Finlandji przez wojska nasze?

Z ciałą sprzecznego z konstytucją sześcioletnia przez rząd rosyjski w roku 1901 fińskiej ustawy o powinności wojskowej z roku 1878, nie posiada však Finlandja żadnych środków obrony wojennej. Pechodzą one jedynie od tych marynarsy i żołnierzy rosyjskich, którzy połączyli się z Finlandczykami anarchistami w celu uprawiania terroru, a którzy obecnie całym tysiącami wpadli w ręce naszych wojsk.

Tak np. w ostatniej chwili — jak nam donosi nasz poseł w Finlandji — w miejscowości Rautus wzięto do niewoli cały sztab 42 rosyjskiego korpusu armji, a mianowicie 20 oficerów. Dowodzi to, że chodzi nie o mieszanie się do wewnętrznych spraw fińskich, lecz chodzi raczej o próby Rosji pozbawienia Finlandji jej wolności przy pomocy anarchistów fińskich. Uznamy to zostało wyrażenie nawet ze strony socjalistycznej.

Byliśmy proszeni przez prawny rząd fiński o wysłanie naszych wojsk na pomoc. Rząd ten uznany został przez Szwecję, Norwegję, Francję, Hiszpanję i przez nas, a nawet w Anglii znajduje się przedstawiciel rządu fińskiego. Naszym wkroczeniem nie chcieliśmy bynajmniej mieszać się do wewnętrznych spraw Finlandji a również i teraz nie mamy żadnej potrzeby czynić tego.

Jak ukształtną się dalsze stosunki, jest to sprawą wyłącznie fińską. My za pomocą naszego wnieśliśmy się chcieliśmy tylko osiągnąć polityczne i wojskowe zabezpieczenie kraju oraz spokój na morzu Bałtyckim, co też udało się nam w wysokim stopniu.

Zawarliśmy z Finlandją traktat, odpowiadający obustronnie dobrze zrozumianym interesom oraz pryncypialnie się do tego, aby istniejące już dotychczas pomiędzy Niemcami a Finlandją żywe stosunki wzajemnej natury gospodarczej i politycznej wzmocnić jeszcze bardziej. Za pomocą oswożenia Finlandji wyświadczyliśmy, jak mniemam, również Szwecji ważną usługę przez stworzenie wafu ochronnego ku wschodowi. Celem naszej polityki na wschodzie będzie również i nadal dalsze rozwijanie naszych przyjacielskich stosunków z narodami fińskimi i szwedzkimi.

Co się tyczy Estonji i Inflant, to mogą powołać się, w gruncie rzeczy na oświadczenie, jakie złożył w wielkiej kwaterze głównej w imieniu cesarza kanclers Rzeszy, przyjmując deputację tych krajów.

Przedewszystkiem oba te kraje powinny należycie wyjaśnić swój stosunek do Rosji, w czym z chęcią będziemy im pomocni. Następnie według mego poglądu, zarówno rząd tamtejszy, jak i przedstawicielstwo narodowe, muszą stanąć na szerszych podstawach. Jest to wszelako sprawa wewnętrzna obu tych państw, do której nie będziemy się mieszać. Przy tej sposobności chciałbym wystąpić przeciwko urojonemu mniemaniu, jakobyśmy rozpuścili prawomocny sejm estoński. Ten dawny sejm chyba nie mógł mieć wielkiej powagi wewnątrz kraju, gdyż wogóle był on czynny tylko jeden dzień i już nie był w całkowitym składzie w owym czasie, gdyśmy te kraje zajmowali.

Również i na Litwie amierzać musimy do tegoż celu, co i w innych krajach. Litwini maszą sobie stworzyć swój własny rząd i swój własny rząd. Możemy im w tem dopomóc wszelako z zastrzeżeniem, że samodzielność ta utrzymać się będzie w ramach i w zakresie umów z rządem niemieckim, zawartych lub też tych, które mają być zawarte. Dalsza organizacja administracji krajowej może się dokonywać tylko przy porozumieniu pomiędzy niemieckim rządem cywilnym a wojskowym, tak, jak sprawa przedstawia się obecnie. Musimy jednak wyszukać ludzi, którzy dorosli do tego ciężkiego zadania i ludzie ci winni być włączeni do organizacji państwa, lub też musimy stworzyć w tym celu nowe organizacje. Wszystko to wymaga jednak czasu zwłaszcza, że na barki rządów niemieckich: wojskowego i cywilnego spada jeszcze wiele innych zadań. Zasadniczo jednak, roboty przygotowane są już ukończone.

A teraz jeszcze co do Ukrainy. Jakież to wzburzenie powstało w skutek zarządzenia generała feldmarszałka v. Eichhorna w sprawie uprawy roli, gdy zarządzenie to zostało ogłoszone z początku w brzmieniu fałszywym. I któż dzisiaj będzie się starał jeszcze zaprzeczać poważnie, że jakież wpływające na rząd i na ludność w sensie tego rozporządzenia było jednakże bezwzględnie konieczne, aby osiągnąć uzyskanie zapowianego nam w traktacie zoba.

Austro-Węgry i Niemcy postępują zgodnie w sprawach Ukrainy. W zupełności zgadzamy się na to, że nie powołaliśmy się mieszać do wewnętrznych spraw Ukrainy.

Ma to jednak naturalnie swą granicę, którą jest cel naszego wejścia na Ukrainę, przywrócenia ludności, oraz wzgląd na nasze wojska. Wobec stosunków, które na Ukrainie panują, nie można tam bynajmniej obejść się bez zarządu wojskowego. Pomiedzy naszym politycznym przedstawicielem a gen. feldmarszałkiem v. Eichenem i szefem jego sztabu generalnego, gen. Groemerem, panuje całkowite porozumienie i wzajemne poparcie. To porozumienie i poparcie odpowiada zgodnej woli rządu Rzeszy i dowództwa naczelnego. Jedynie nasze

pozwolenie obowiązku i odpowiedzialności jest dla nas miarodajnym, gdy chodzi o współpracę naszą z naczelnym dowództwem armji. Mogą powstanie tylko, że od czasu jak piastuje swój urząd, ani jeden człowiek jeszcze nie usiłował czynić nam jakichkolwiek trudności w wykazaniu tego pozwolenia obowiązku i odpowiedzialności.

Podczas debatów, które nastąpiły po oświadczeniach wice-kanclerza, zabrali nasamprzód głos posłowie Haase (soc. niez.) i Gotheim (post. str. lud.) dając wyraz swym wątpliwościom.

W komisji głównej Reichstagu odbywały się w dniu 8 maja w dalszym ciągu wyczerpujące debaty w sprawie polityki na wschodzie.

Po mowie posła Noske'go (soc.), który twierdził, że najważniejsze decyzje powzięte zostały w kwaterze głównej i że rząd niemiecki zdaje się być piętami kołem wozu, podsekretarz stanu v. Braun wystąpił przeciwko zarzutom, poczynionym rządowi. Jeżeliby nowy rząd na Ukrainie dał właścicielowi możliwość pozyskać prawo własności do zawładniętych przez nich gruntów, to nie doszłoby do środków przymusowych. Pragniemy wzajemnego wolnego obrotu i bardzo dajemy do dostarczenia ludności artykułów wymiany, których ona żąda, przedewszystkiem: narzędzia rolnicze, maszyny i materiał kolejek podjazdowych. Trudności powodowane przez język ukraiński można określić wskazując na tę okoliczność, że w Kijowie nie można było ułożyć żadnego prawa ukraińskiego, ponieważ w języku tym nie istnieją jeszcze pewne wyrażenia techniczne.

Pos. bar. v. Rechenberg (centr.) rancil przedewszystkiem pytanie, jak daleko mają być posuwane operacje wojenne. Powinno w tej kwestji istnieć jakaś instrukcja i mówca stawia wniosek, aby instrukcja ta została zakomunikowana komisji. Mówca ubolewa nad wypadkami kijowskimi nawet według ich wersji urzędowej.

Następnie wspomina on o tem, że dotychczas nie zmieniano o Białej Rusi.

W marcu, istniejąca na Białej Rusi Rada, dała znać do Berlina o swej gotowości do stosunków przyjaznych. Ciekawem byłoby dowiedzieć się o odpowiedzi. Należałoby mieć nadzieję, że Niemcy również nie zawładną w drodze pośredniej wyspami Aalandzkimi i nie zechcą wysłać na eksport do Finlandji swoich książąt. Pytano, czemu wciąż jeszcze zakazują się podróże na Litwę.

Jest również rzeczą niezrozumiałą, dla czego w Polsce sprawy nie posuwają się naprzód.

Pos. Südekum (socj.) również wyraził życzenie otrzymania wiadomości o instrukcjach co do celów polityki na Wschodzie. Przy obsadzaniu urzędów administracyjnych na Wschodzie wybierano jednostronnie ludzi zupełnie określonego kierunku. Narady kresowe państwa wielkorusyjskiego musiałyby być oddzielone i czynione samodzielnymi, ale tylko przy zachowaniu metody dotychczasowej; popierając żywioły demokratyczne można było pozyskać ufność ludów.

Pos. Ersberger (centr.) życzy sobie wzmocnienia i popierania rozpętej polityki narodowej, co stanowi wyłączną zasługę urzędu do spraw zagranicznych.

Najlepszą obroną byłoby zbudowanie państw buforowych, stosownie do woli ich ludności. Wypadki na Ukrainie wywołały wielką radę w Paryżu i Londynie, ponieważ zbliżają one znowu pomiędzy sobą, a przeciwko nam narody na wschodzie. Poseł przedstawił na mocy swych informacji wydarzenia kijowskie, określając przytem hetmana, jako małego Boulanger'a, który nie robi wcale tajemnicy z tego, że robi teraz niedługą porządek i w Rosji. Korzysta on ze swego stanowiska jedynie jako ze szczybla do dążeń antyalemieckich w przyszłości.

Powinaliśmy byli nalegać, aby możliwie rychło zebrała się kon-

stytuanta i powstał gabinet złożony z rodowitych Ukraińców z wyłączeniem żywiolów wielkorosyjskich.

Godnem ubolewania jest ociąganie się od rozwiązania kwestji litewskiej. W imieniu swych przyjaciół politycznych mówca nakreślił linje wytyczne, według których przy wszelkich decyzjach w sprawie krajów wschodnich niezbędna jest ugoda kanclersa Rzeszy i traktaty pokojowe będą dotrzymany według ich brzmienia i sensu.

Pos. Trompczyński (Koło Polskie) wskazuje na to, że pomiędzy Ukraińcami jest 80 proc. analfabetów i 99 proc. analfabetów w języku ukraińskim. Takiemu narodowi nie można dać samodzielności.

Pos. v. Gräfe (kons.) oświadczył, że Reichstag z uchwałą, swęj większości z pokojem opartym na porozumieniu, z prawem narodów do samookreślenia i zawieraniem pokoju nie jest bez winy w tem, że powstały stosunki niewymownie trudne. Szczególnie godną ubolewania jest marna próba podarzenia przeciwnictwa pomiędzy dowództwem nacelnym a rządem Rzeszy, przeciwstawia, które jest wykluczeniem również ze względu na osoby Hindenburga i Ludendorffa. Poseł Erzberger przez swą mowę dowiódł tylko, jak chaotyczne są stosunki panujące na Ukrainie i jak niezbędnem byłoby wobec tego dla nas pjęcie w swe ręce przeprowadzenia traktatu pokojowego.

Również pos. dr. Stresemann (nar. lib.) zastrzegł się przeciwko dyskredytowaniu rządu niemieckiego, co tylko przedłużyć może wojnę. Stosunki na Ukrainie mogą być regulowane nie według wzorów europejskich.

Po mowie posła Hansa'go, który zadał pytanie, jak można wytlómaczyć sobie pochód wojsk niemieckich na Krym, wobec tego, że Krym do Ukrainy nie należy, oraz czemu nie ma dotychczas jeszcze komunikacji z Wielkorosją, debaty zostały zamknięte.

Dookoła wojny.

Churchill o sytuacji wojennej.

LONDYN (d. 8 b. m. Renter).— W mowie, którą Churchill wygłosił w wtorek na zebraniu metalowców, oświadczył on, iż przesilenie jest poważne i będzie trwało jeszcze w ciągu szeregu tygodni, ale ufa on mocno, że Anglja sigdy nie zostanie zwyciężona.

Niemcy próbowali przy pomocy swej obecnej ofensywy zniszczyć armję, która jest prawie tak samo liczna i równie dobrze uzbrojona, jak ich własna.

Aljanci pragnęli tylko utrzymać się w stosunku do Niemców.

Churchill nie przyznaje, aby źródła pomocnicze Niemców wystarcyły do urzeczywistnienia całego ich programu.

Francuzi i armja angielska nie zostaną w żadnym razie pokonane, lecz w ciągu lata utrzymywać będą niezachwianie front i zadawać się swemi własnymi siłami.

Tymczasem zaś będą przybywać żołnierze Stanów Zjednoczonych tak szybko, jak tylko będą oni mogli być przewożeni. O ile Anglja przetrzyma, zniszczy ona okrutny system, który zapęlił świat swemi okropnościami, wówczas nastąpi trwały pokój.

Z Królestwa Polskiego.

Cele pobytu A. Lednickiego w Warszawie.

Warszawski «Przegląd Wieczorny» otrzymuje następujące informacje: «Celem przyjazdu pana Lednickiego była konieczność porozumienia się z władzą najwyższą i rządem w sprawach tych wszystkich zadań, które pełnomocnictwem Rady Regencyjnej z dnia 15 stycznia r. b. zostały powierzone p. Aleksandrowi Lednickiemu, oraz niezbędnych dla prowadzenia dalszych prac instrukcji i wskazówek.

Zgodnie z piśmem Rady Regencyjnej na imię p. Aleksandra Lednickiego do Rosji przesłanem, do zadań komisji rozrachunkowej należą następujące sprawy: 1) opieka, 2) organizowanie planowego powrotu wygnaneńców do kraju, 3) kontynuowanie prac Komisji Likwidacyjnej dla przygotowania przyszłego rozrachunku państwowego pomiędzy Polską a Rosją.

Jak wiadomo, w dniu 10 grudnia r. z. Rada Komisarzy Ludowych (obecny rząd Rosji) złożyła stanowisko prezesa Komisji Likwidacyjnej, co w następstwie spowodowało ustąpienie całego polskiego składu członków Komisji Likwidacyjnej i wszystkich niemal współpracowników. Poważnie już jednak zaawansowane prace Komisji Likwidacyjnej nie były przerwane—kontynuowała je Polska Narada ekonomiczna i Rozrachunkowa, funkcjonująca pod przewodnictwem p. Aleksandra Lednickiego. Istnienie Narady ekonomicznej i Rozrachunkowej ułatwiło niezmiernie zorganizowanie Komisji rozrachunkowej w Rosji, która dzięki temu zaczęła funkcjonować już w parę dni po otrzymaniu pełnomocnictw przez p. Lednickiego.

W chwili obecnej Komisję rozrachunkową tworzą:

- 1) wydział rozrachunkowy, na czele którego stoi były kontroler generalny Rosji, p. Jan Żarnowski, i jego pomocnik, b. dyrektor ministerjum finansów, p. Kazimierz Tyszyński;
- 2) wydział ekonomiczno-finansowy, na czele którego stoją pp. dr. Leon Wasserberger i Hipolit Gliwic;
- 3) wydział reemigracyjny—pp. Jan Barchwic, inżynier Tomczycki;
- 4) wydział prawny—radca mecenasa Rymowicz.

Projektowane jest prócz tego utworzenie wydziału odbioru mienia polskiego i zabytków przez Rosję wywiezionych i wydziału legitymacyjnego.

Wydział reewakacyjny prowadzi swe prace w ścisłym kontakcie z Radą Zjazdów Polskich organizacji pomocy ofiarom wojny i komitetem głównym powrotu do kraju. Wydział finansowo ekonomiczny ma za zadanie rewindykację kapitałów polskich, znajdujących się w Rosji, oraz przygotowanie materiałów niezbędnych dla ułożenia przyszłych stosunków ekonomicznych pomiędzy Polską a Rosją, zajmuje się on również projektem utworzenia izby handlowej polsko-rosyjskiej w Rosji.

Przy wydziałach komisji rozrachunkowej są tworzone i już działają komisje, złożone z osób fachowych. Ze składu komisji w chwili obecnej bawią w Warszawie, prócz A. Lednickiego, następujące osoby: dr. Leon Wasserberger, radca wydziału ekonomiczno-finansowego, inż. Karol Tomczycki, radca wydziału reemigracyjnego, Henryk Praewłocki, urzędnik do szczególnych porażeń.

Dnia 4 maja odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na której omówiono sprawę opieki p. Aleksandra Lednickiego nad uchodźcami polskimi z Rosji, oraz przyznano kredyty na pokrycie wydatków z tem związanych. Następnie omówiono szczegóły otwarcia Rady Stanu.

Rokowania z władzami okupacyjnymi.

Dnia 4 bm. prezes ministrów, pan Steczkowski, odbył dłuższą konferencję z gen. gubernatorem v. Beselerem i Radą Regencyjną w sprawach obecnie aktualnych.

Sprawa przejęcia przez rząd polski pozostałych urzędów państwowych jest obecnie najaktualniejszym przedmiotem obrad rządu z władzami okupacyjnymi.

Urząd aprowizacyjny.

W dziale urzędowym wtorkowego «Monitora Polskiego» ogłoszono następujące postanowienie Rady Regencyjnej Król. Polskiego.

Czynności dotychczasowego ministerjum aprowizacji przechodzą na o-

sobny Urząd Aprowizacyjny pod kierownictwem szefa sekcji, jako dyrektora. Urząd aprowizacyjny podlega bezpośrednio ministrowi spraw wewnętrznych.

Postanowieniem z d. 4 maja 1918 r. Rada Regencyjna mianowała pana Janusza Maszwickiego dyrektorem urzędu aprowizacyjnego.

Anglja.

Oskarżenia gen. Maurice.

AMSTERDAM (7 bm. W.T.B.)—General-major Fryderyk Maurice ostro krytykuje w liście otwartym, ogłoszonym w piśmie łondyńskim, informacje zakomunikowane przez Bonar Lawa w dniu 22 kwietnia w Izbie gmin.

Bonar Law odpowiedział wówczas przecząco na zapytanie, czy zwiększenie frontu angielskiego we Francji było omawiane na radzie wojennej w Wersalu. Tymczasem gen. Maurice sam był obecny przy tem, gdy kwestja ta została oddana pod decyzję naczelnej rady wojennej.

General-major Maurice oświadcza, że jest to ostatnia z całego szeregu mylnych informacji, udzielonych przez rząd Izbie gmin.

Lloyd George oświadczył, że armja angielska przed rozpoczęciem ofensywy pomimo ciężkich strat w roku 1917, i stycznia 1918 roku była o wiele silniejsza, niż i stycznia 1917 roku, i że w Mezopotamji była jedna tylko dywizja żołnierzy angielskich w Egipcie i Palestynie zaś trzy białe dywizje.

General-major Maurice twierdzi, że dane te są mylne. Jako przyczynę swego publicznego wystąpienia gen. Maurice podaje to, że nieszczerze oświadczeń rządowych jest znana również i w sferach wojskowych i ujemnie wpływa na stan moralny wojsk angielskich.

«Daily Chronicle» wskazuje w artykule wstępnym na poważne znaczenie tego listu.

General-major Maurice był do niedawna dyrektorem operacji wojskowych przy wielkim sztabie generalnym i posiada wskutek tego dokładną znajomość poruszanych przez się kwestji.

Jak donosi ag. Reuters, Asquith zapytał w Izbie gmin, jakie kroki zamiera pozostawić rząd, aby umożliwić Izbie gmin zbadanie oskarżenia.

Bonar Law zaznaczył, że sprawa ta, o ile dotyczy ona dyscypliny wojskowej, należy do rady armji.

W celu zbadania oskarżeń, skierowanych przeciwko honorowi ministrów zaproponował on zastosowanie sądu honorowego, złożonego z 2-ch osób. Bonar Law zgodził się na zwłokę w utworzeniu tego sądu, dopóki Izba gmin nie rozpatrzy tej sprawy.

Asquith zapowiedział zgłoszenie wniosku, w myśl którego zbadanie danych ma być dokonane przez podkomisję Izby gmin.

ROTTERDAM (8 b. m. WTB.)—«Nieuwe Rotterd. Courant» donosi z Londynu, że sytuacja jest tam uważana za w najwyższym stopniu poważną, ponieważ rząd oświadczył, że przyjęcie zapowiedzianego przez Asquitha wniosku co do nominacji podkomisji Izby w celu zbadania oskarżeń, czynionych przez gen. Maurice rządowi, uzna za wotum nienisności i natychmiast ustąpi.

LONDYN (9 b. m. Renter.)—Izba gmin 203 głosami przeciwko 106 odrzuciła wniosek Asquitha, aby sprawa Maurice'a była decydowana nie przez 2 ch sędziów, lecz podkomisję Izby gmin.

Sprawy ukraińskie.

Ukraińizm na Ukrainie.

Jak słabym jest ukraińizm na Ukrainie, zwłaszcza wśród warstw inteligentnych, o tem świadczy wynik ankiety, którą świeżo przeprowadzono w wyższych klasach gimnazjów kijowskich. Tylko osiem procent uc-

niów przyznało się do narodowości ukraińskiej, a tylko sześć procent oświadczyło chęć wprowadzenia do programu szkolnego nauki o Ukrainie.

I to—dodajmy—dziś, kiedy ukraińizm jest tak «modnym». W czasach normalnych procent ten okazałby się prawdopodobnie jeszcze niższym.

Co się zaś tyczy warstw ludowych, chłopskich i robotniczych, to te są wogóle apolityczne, przystępne wyłącznie hasłom ekonomicznym.

Rosja.

Obca waluta w Rosji.

Podług dziennika: «Petrogradskij Koloss» z dnia 11 kwietnia, na giełdach petersburskiej i moskiewskiej w dniach 9 i 10 kwietnia sprzedawano walutę zagraniczną w wolnym handlu po cenach następujących:

	obecnie	przed wojną
Funt szterling	48 r. —	9 r. 80 k.
Dolar amerykański	10 r. —	1 r. 80 k.
Marka niemiecka	1 r. 50	—46 k.
Korona austr.	—75	—37 k.

Anarchiści i «bolszewicy» w Moskwie.

Jak donosi «Kijewska Myśl» odbyły się w Moskwie krwawe starcia między anarchistami a bolszewikami. Anarchiści mieli w swoim rozporządzeniu kilkadziesiąt kryjówek, w których były zgromadzone ogromne ilości broni: dział górskich, karabinów maszynowych, rewolwerów, bomb, oraz amunicji i materiałów wybuchowych. Bolszewicy rzekomo obawiali się, że w owych siedzibach anarchistów może się «zagnieździć» kontrrewolucja i zażądali zlikwidowania siedzib. Anarchiści odpowiedzieli wystrzałami. Rozpoczęła się walka, która 13 kwietnia trwała całą noc, zwłaszcza na ulicach: Małaja Dmitrowka, Powarskiej i Dońskiej. Bolszewicy zdobyli owe siedziby, aresztowali około 400 osób i odprowadzili je do Kremlinu. Anarchiści stracili w zabitych i rannych 30 ludzi, bolszewicy 10. Gazetę «Anarchia» zamknięto. Anarchistów w Moskwie ma być podobno około 60 tysięcy. Zdaniem dziennika «Kijewska Myśl» liczba ta jest przesadzona, gdyż liczni przestępcy kryminalni podają się za anarchistów.

W Moskwie działa «Powszechna federacja anarchistów», «anarchiści niezależni», «Haragana», «Trąba powietrzna» i t. d. Do tych organizacji należy wiele kobiet i wyrostków w mundurach szkolnych. Z gmachów poszkodowane jest między innymi muzeum Tolstojowskie.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dzień: Mamerta.

litwa: Pankratego.

Pejcztra: Serwacego.

Wschód słońca—o g. 4 m. 06

Zachód słońca—o g. 7 m. 47

Z WILNA.

— **Bezpłatne kursa dla analfabetów** przy kościele św. Jakóba zostały ponownie otwarte. Przyjmowane są osoby tylko od lat 14. Wykłady będą się odbywały wieczorami codzień o g. 6. Zapisywać się można w plebanji.

— **„Powitanie wiosny”.**— Jutro więc 12-go maja, odbędzie się (niezależnie od temperatury) w ogrodzie Botanicznym wielka zabawa dziecienna oddawna zapowiadana, a rokująca tyle rozmaitości naszej dziatwie.

Początek o godz. 2-iej. Proszeni jesteśmy o przypomnienie, aby na tę godzinę przybyli do ogrodu dzieci ze szkół i ochroa, które mają przyjmować udział w pochodzie.

Wejście do ogrodu 50 fen. dla dorosłych i 20 fen. dla dzieci.

— **Tablica pamiątkowa.** Jak o tem donosiliśmy, z inicjatywy hr. Halki-Ledóchowskiego, kierownika

zespołu kwartetowego imienia Stanisława Moniuszki, ma być sporządzona tablica pamiątkowa, która zostanie wmurowana na kamienicy przy ulicy Niemieckiej № 3, gdzie mieszkał niezapomniany pieśniarz nasz Stanisław Moniuszko.

Na cel powyższy kwartet imienia St. Moniuszki wystąpi we czwartek dnia 16 go bm. z koncertem w sali «Lutnia».

Na program złożą się wyłącznie kompozycje swojskie, pierwsze miejsce zajmie oczywiście utwor kameralny St. Moniuszki.

Dochód z koncertu przeznaczony w całości na sporządzenie tablicy.

— „Z Lutni”. (Teatr Polski). „Beben” komedia P. Vebera i H. de Gorsca, zapowiedziana afiszem Teatru Polskiego na niedzielę (d. 12 bm.) jest typowym rodzajem par excellence lekkiej komedii francuskiej. Myśl podstawowa treści to złudzenie miłości i miłość prawdziwa. Proces psychologiczny na tem tle oparty, rozgrywający się w duszy młodego, szesnastoletniego dziewczęcia, przeprowadzony jest z przedziwną subtelnością i wpleciony w akcję lekką, ubarwioną pogodnym humorem.

W wykonaniu biorą udział wybitniejsze siły naszego zespołu dramatycznego.

Kasa czynna jest dziś od g. 5—8 wiecz., jutro zaś od g. 12 w poł.

Początek o godz. 8 wiecz.

W przygotowaniu „Pan Goldhab” komedia Al. hr. Fredry, która się ukaże 18 bm. na rzecz komitetu rodzicielskiego przy szkołach Stow. Naucz. i Wychow.

Z prowincji.

Z Kowna:

Według statystyki, ogłoszonej przez «Dabartiss», w Kownie w 8 kuchniach ludowych wydano ogółem 37,800 porcji czyli przeciętnie po 1270 porcji dziennie. Z tego przypadło na 6 kuchni chrześcijańskich 18530 porcji czyli po 618 dziennie i na 2 żydowskie—19270 czyli po 642 porcje dziennie.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

OBWIESZCZENIE,
dotyczące cen maksymalnych w handlu detalicznym.

W Wilnie chwilowo są ceny maksymalne, obowiązujące w sprzedaży detalicznej, tylko na następujące środki spożywcze i przedmioty:

- 1) Mleko za kwartę—trzy czwarte litra:
 - a) mleko niezbiernane 50 fen.
 - b) « zbiernane 20 fen.
- 2) Sól — 29 fen. funt rosyjski.
- 3) Sacharyna:
 - 65 fen.—100 pastylek
 - 2,75 fen.—500 past. (w kart.)
 Sacharyna w kryształach:
 - 1,60 fen. za 5 gr. w szkl. tubce
 - 30,— fen. za 100 gr. w kartonie
- 4) Zapalki 10 fen. pudełko.
- 5) Papierosy rozmaicie, zgodnie z wydrukowaną ceną urzędową.

Ponadto na karty chlebowe wydawane są produkty spożywcze w uprzywilejowanych piekarniach i stow. spożywczych, oraz w również uprzywilejowanych jatkach mięsnych, na rynku rybnym i w miejskich sklepach rybnych, według cen przepisanych, które stałe są tam wywieszane.

Powyższe niniejszem podaje się do wiadomości.

Wilna, den 7. Mai 1918.

Militarkreisamt Wilna-Stadt
Der Stadthauptmann
Pauly.

Rozmaitości.

— Sprawa pałacu ambasady rosyjskiej w Berlinie. Wobec na nowo sadsierżgniętych stosunków dyplomatycznych między Niemcami a Rosją nabiera pałac

ambasady rosyjskiej, znajdujący się pod Lipami w Berlinie, nowego znaczenia. Gmach ten, mający wartość kilku milionów marek nie jest własnością państwa rosyjskiego, lecz prywatną posiadłością byłego cara Mikołaja II, który pałac odziedziczył po swoich przodkach. Gmach pochodzi z czasów Fryderyka Wielkiego, który pałac wybudować kazał dla siostry swej Amelji. W roku 1837 cesarz Mikołaj I nabył pałac od króla Fryderyka Wilhelma III i polecił go odnowić architektowi Knoblauchowi.

Początkowo gmach był przeznaczony dla cara, gdy tenże przyjeżdżał do Berlina. Przeznaczenie to zachował i nadal, gdy pierwsze piętro było stale niezamieszkałe, zarezerwowane na wizyty berlińskie cara.

Mikołaj I oddał pałac w czasie wojny krymskiej swemu ambasadorowi w Prusach i od tego czasu gmach stał się siedzibą rosyjskiej ambasady w Berlinie. Oczywiście po Mikołaju I odziedziczyli go następnii carowie: Aleksander II, Aleksander III i Mikołaj II. Ostatni jest podług niemieckiej księżki adresowej jedynym właścicielem pałacu. Ponieważ car nie rządzi już w Rosji, nowo mianowany ambasador bolszewicki mógłby tylko za zgodą prawowitego właściciela zamieszkać w pałacu pod Lipami. Prawdopodobnie rząd bolszewicki nie wystąpi z tą propozycją do zdetronizowanego cara; ambasador więc nowy będzie musiał gdzieś indziej zamieszkać.

KINEMATOGRAF „Helios”

Wł. Wileńskie | 5-to Jerskie.

JASNOWŁOSA GADZINA,

dramat w 3 ch. aktach z życia w górach Szwecji.
DWÓCH ZAPAMIĘTANYCH GRZESZNIKÓW, komedia w 1-ym akcie.

Początek: w soboty i niedziele o g. 1-ej, w dni powszednie o godz. 4-ej pp. — Koniec o godz. 11-ej wiecz. Karty wolnego wstępu w soboty i niedziele z powodu braku miejsca są nieważne. Zastrzega się prawo zmiany programu.

HUZARSKI ZAKŁAD,

komedia w 3 aktach z udziałem W. Harrisona.

KINEMATOGRAF „LUX”

5-to Jerska Nr. 11.
Właściciel J. Krubicz.

CZY WINIEN?

wstrząsający dramat w 6 aktach z życia studenckiego z udziałem najlepszych sił Moskiewskiego Małego Teatru.
Antoni walczy ze zbytkiem, bardzo zajmująca komedia w 3 akt. Nienastanny homeryczny śmiech.

KINEMATOGRAF „R. Sztremer”

Wielka 74.

Ślad pierwszej miłości,

nastrojowy dram. w 6 duż. cz. ze słynnym, słynnym z srodzy artystą duńskim, Gunnarem Talmæs'em w roli głównej. Ponad program wesola farsa w 4 duż. cz. serji «Nordisk» Tylko bez skandalu, z udziałem komika Korotyszki.

KINEMATOGRAF „MINIATURA”

5-to Jerska 7.

POD OBUCEM LOSU,

wstrząsający dramat życiowy w 8 cz. Wybitny tragik Alwin Neuss w roli głównej.
Godzina ósma—na pokładzie wszystko dobrze, komiczne.

KSIĘGARNIA J. ZAPAŚNIK
poleca następujące wydawnictwa:

Demoka. Krótka gramatyka polska z ćwiczeniami	—50 «
Górski X. Krótki Katechizm	—36 «
Obolowicz X. Promień istotnej oświaty	—40 «
Obst Jan. Wielkie przewroty dziejowe	1.60 «
Rituał Brevius brosz. 1.60, w opr.	3.20 «
Tajemnice Różańca Żywego	—36 «
Ż. L. X. Krótki przewodnik III Zakonu św. Franciszka z Asyżu	—70 «

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

Dr. O. MARKON,
choroby wewnętrzne.
przyjmuje od 11—12 i od 4—5 pp.
Kalwaryjska 4—7. 33

KARTOFLE
jadalne i nasienne do sprzedania.
Zwierzyniec, Dzielna 33, hr. Krasicki. 38

Króliki 40
rasy belgijskiej i samki z matymi do sprzedania. Kasztanowa 3, wiadomość u stróża Szubacki.

Do sprzedania
umeblowanie z 3-ch pokoi, t. j. salonu, jadalnego i sypialnego. Ogłądać można od 10—12 i od 2—6. S-to Jerska № 19—18, Kurowska.

Stróż
s rodziną (4 osób) dorosłych potrzebny. Subocz № 19, «Pomoc w pracy». 28

Doktor Józefa Dowgiałło,
choroby wewnętrzne,
przyjmuje od 3—5 pp. 14
- Sarbarska Nr. 5 m. II. -

Dr. W. Kieżun,
choroby wewnętrzne
specjalnie płucne.
Prsjm. 10—2, w niedziele 10—12.
Uniwersytecka 9—15.

Do wynajęcia 2856
5 jasnych pokoi z elektrycznością przy 2 Junkierskiej № 31, naprzeciw browaru «Szopena», niedaleko ul. S-to Jerskiej. Steckiewiczowa.

Wykwalifikowana kucharka
z dobrą rekomendacją poszukuje służby. Orzeszkowej 11—2, Czapko. 35

Krowa mleczna, 2899
dnia, 3 lat (holenderska) do sprzedania. II Junkierska 31—3, Steckiewiczowa, od g. 1—3 i od 7 w.

Uczenica
szóstej klasy szkoły handl. p. Maciejewiczowej poszukuje odpowiedniego zajęcia, może i na wyjazd. Tamże starsza osoba poszukuje miejsca na wsi, znająca się dobrze na gospodarstwie. Tatarska 17—2, Godaczewska, od g. 10 r. do 12 w poł. 6

FUTRA, WYROBY FUTRZANE,
palta karaburabia używane kulowe i
kupuje. Płacę wysokie ceny, oglądam na miejscu. Zwracać się do biura Karolina, Wilno, Trocka 20.

Pielęgniarka
potrzebna od zaraz do chorego mężczyzny. Adres: Ul. Złotoczek 4 m. 3, Koczan. 18

Kucharka
doświadczona (znająca mówić po niemiecku) i służąca do kuchni, potrzebna na wyjazd do Koszedar, do restauracji kolejowej. Zgłaszać się: «Bisenbahnerheim», ul. Kolewowa. Tamże potrzeba dwóch kelnerów. 41

Staloszach
poszukuje pracy w majątku na stałe lub na czas trwania robót. Archanielska 16, Steckiewicz. 23

Meble mahoniowe
z pokoju sypialnego, dwulóżka metalowe z podwójnymi materacami i lberja granatowa z czapką dla stangreta do sprzedania. S-to Jerska № 44—13, od g. 1—5 pp. Bar. Helwig. 39

Kupię niedużą lampę do latarki ni. czarnoksięskiej. Tatarska 5—4, Andrzejewski. gr

Koza biała
ze światem mlekiem do sprzedania. Popowowszczyzna № 10—1, Szustowa 13

Buraków nasiona pastewnych czarnych, białych, kółtych, marchwi, pietruszki, rzodkiewki, rzepy, kalafiorów, brukwi kapusty brunświckiej i cebuli poleca sklep miejski, Wileńska 15. [21

DRUKARNIA
KS. A. RUTKOWSKIEGO
Wilno, Królewska Nr. 7.
przyjmuje wszelkie obstarunki w zakresie drukarstwa wchodzące.
WYKONANIE STARANNE.
:: CENY UMIARKOWANE ::

MILJON MAREK
jest ewent. największą główną wygraną, lub też jedna z następujących:
900000, 890000, 880000
870000, 860000, 850000
i t. d. specjalnie
500000, 300000, 200000, 100000
90000, 80000, 70000, i t. d.
Naogół w 7 klasach zostanie wylesowanych

13 milionów 731000 marek.
Losy pierwszej klasy wysyłam według urzędowej ceny: —
10.— m. za cały los.
5.— « za pół losa.
2.50 « za ćwierć l.
Tabele wygranych oraz wygrane pieniądze ~~zapaz~~ po każdym ciągnięciu. Urzędowe plany wysyłam gratis. Zaleca się obstarowywać kilka losów, ponieważ wówczas szanse wygranych są o wiele znacniejsze. Już 7 razy wypłaciłem moim klientom duże premje, ostatnie 2 razy w jednym roku 305000 m. i 303000 m. Ponieważ obstarunki napływają swykie w bardzo dużej ilości i ponieważ posiadane losy szybko się wyczerpują, zalecam jaknajprędzej obstarowanie najpóźniej do 30 maja 1918 r.

Józ. Dammann, Hamburg,
ul. Królewska 15 (Königstr.). Firma założona w 1851 roku. Najstarsza i najbardziej znana główna kolektka. Subkolektorzy, którzy chcą sobie podjąć się sprzedaży losów za prowizję i na dogodnych warunkach sechcą natychmiast zgłosić się do mnie. 9